

SOLIDARITET 0030

EU/IMF-TROJKAN ÄR ODEMOKRATISK

EU-parlamentet antog nyligen två betänkanden om den så kallade trojkans arbete i krisdrabbade EU-länder. Rapporterna drar slutsatsen att trojkan är odemokratisk och föreslår upprättandet av en europeisk valutafond för att stärka den demokratiska insynen och kontrollen.

EU-parlamentets två initiativbetänkanden [inte lagstiftning] innehåller en utvärdering av trojkans [EU-kommissionen, Europeiska centralbanken och Internationella valutafonden] arbete i de krisdrabbade euroländerna samt de sociala konsekvenserna av detta arbete.

En majoritet av ledamöterna ansåg att trojkan upprättades ad-hoc, utan någon klar rättslig grund i EU:s fördrag och utan möjlighet till demokratisk kontroll eftersom EU-parlamentet inte var inblandat. Trojkan var dessutom kopplad till Eurogruppen som också saknar ansvarsutkrävande. Parlamentet uppmanar därför till att på längre sikt skapa en europeisk valutafond som ersätter trojkan. Detta skulle i så fall kräva en ändring av EU:s grundlagar, Lissabonfördraget.

EU-kommissionen uppmanas dessutom att innan 2016 göra en genomgång av sitt arbete i trojkan och presentera en rapport om de ekono-

miska och sociala konsekvenserna av anpassningsprogrammen i Grekland, Portugal, Irland och Cypern.

Föredraganden för rapporten om de sociala konsekvenserna av trojkans arbete, den spanske socialdemokraten Alejandro Cercas, sade i debatten att ekonomisk politik måste tjäna sysselsättningen och respektera grundläggande rättigheter.

”Anpassningsprogrammen kan inte undergräva kollektivavtalen som undertecknats av arbetsmarknadens parter, kapa eller frysa minimilöner och pensionssystem och sänka dem till under fattigdomsnivåer, eller att göra det svårare att få tillgång till grundläggande medicin och överkomligt boende”, enligt Alejandro Cercas.

Men det är precis det som de så kallade anpassningsprogrammen [memorandumen] gör i praktiken. Grekland är ett avslöjande exempel. Trojkans nyliberala politik försvagar fackföreningarna och underminerar kollektivavtalen. Arbetslösheten ligger på närmare 30 procent. Lönerna och pensionerna har sjunkit mellan 35 och 50 procent. Tre miljoner människor saknar sjukvårdsförsäkring på grund av arbetslöshet. Allt fler lever under fattigdomsgränsen. Åtstramningarna stänger skolor, sjukhus och vårdinrättningar. Internationella Röda Korset har klargjort att landet befinner sig i humanitär kris.

GÖSTA TORSTENSSON

DEN GREKISKA KRISEN KROSSAR KVINNORNA

Sparpaketen i Grekland slår särskilt hårt mot ena halvan av befolkningen. Kvinnoarbetslösheten har slagit Europarekord med 65 procent bland unga kvinnor, och med 30 procent av alla kvinnor i yrkesför ålder. I skuldkrisens spår, från Lissabon till Larnaca, får kvinnor betala det högsta priset.

Det EU, IMF och ECB bedriver – i folkmun kallad trojkan – är en kontraproduktiv kris-hantering som klickar kvinnorna tillbaka till hemmets alltmer otrugga vrå. Det vi ser är en kollektiv kvinnoreträtt styrd av genusblinda bankstrar. Ty krisen är ingen naturkatastrof som kom utan förvarning. Krisarkitekterna har dragit åt svängremmen på ett sätt som inte kan betecknas som annat än misogynt.

SPARPAKETEN SLAKTAR DEN OFFENTLIGA sektorn som kvinnor historiskt haft ett större behov av. När förskolor och skolor läggs ner och lärare sparkas, när ålderdomshemmen försvinner och sjukvården krymper behöver man inte vara sociolog för att räkna ut vilka det är som bär bördan och tar hand om dem som staten sviker och sparar in på.

När jag 2004 ledde valvakan för EU-parlamentsvalet tillsammans med Greklands främsta nyhetsankare i Alpha Channel, satt jag i ett hav av herrkostymer. Två kvinnor, det var allt. Den ena var premiärministeränkan Dimitra Liani Papandreou, den andra heter Liana Kanelli och är en stridbar journalist, programledare och politiker.

När jag frågade varför det fanns så få kvinnor på valbara platser tystnade alla tvärt. Den enda som svarade var Liana Kanelli, som tillrättavisade mig: "Det handlar om politik. Inte om kön. Könet är ingen garanti för en politik som gynnar kvinnor. Jag vill påminna Er om att Margaret Thatcher också var kvinna." Det var en retorisk manöver för att försvara kvinnors underrepresentation, tänkte jag då.

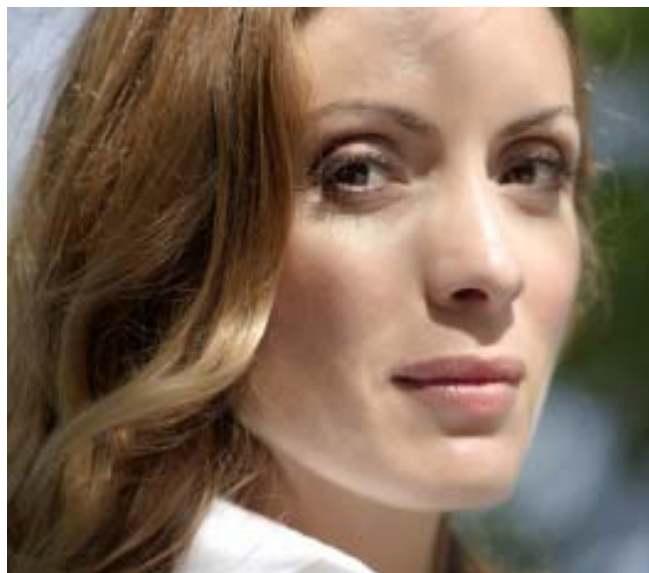
Åtta år senare blev Liana Kanelli världskänd när hon blev misshandlad i en direktsänd paneldebatt i Greklands största morgonprogram av

Gyllene Grynings presstalesman, den nazistiske parlamentarikern Ilias Kasidiaris. Kommentarna efteråt löd: "Så går det om kvinnor provocerar män."

Mindre uppenbart än nazisternas kvinnohat är krisanterarnas kamouflerade kvinnofiendlighet. Med krisen som ursäkt gör slipsar med miniräk-nare livet till en hinderbana för halva europeiska befolkningen. Detta sker inte i talibanernas träskmarker eller mullornas medeltida mörker utan under ledning av en av historiens mäktigaste kvinnor. Detta sker när Europas öde vilar i en kvinnas händer.

FÖRBUNDSKANSLER ANGELA MERKEL KALLAS ofta för Mamma Merkel, men det är svårt att spåra mod-erlighet i hennes patriarkala politik. Och trots att biologister envisas med att framställa kvinnor som mer hjärta än hjärna, mer empati än girighet, så faller deras teser platt till marken nu. En kvinna är kanske ändå ingen garanti för jäm-ställdhet? Trots EU:s ambitioner har kvinnors sysselsättning sjunkit i 22 medlemsländer. I genomsnitt är 70 procent av kvinnorna inom EU anställda i offentlig sektor. Det är där det skärs mest.

ALEXANDRA PASCALIDOU

KAN BYTA REGERING MEN INTE POLITIKEN

Ian Martin i Wall Street Journal ställer viktiga frågor om demokratins verkliga räckvidd under en stor kris som den i Europa.

”Vad händer om väljarna i ett euroland vill byta regering? Jag menar inte bara byta ett gäng mot ett annat, utan gå i en klart annan riktning, höger eller vänster, ett beslut som kräver en ny ekonomisk politik. Några kanske gläds när de inser att den möjligheten tagits ifrån dem av ECB och EU. Men om de inte gillar denna upptäckt?”

Martin menar att krisen snabbat på att vi fått en ny sorts regering utan direkt ansvar gentemot väljarna:

”Den går som en regering, den talar som en regering, då är det förmodligen en regering, raljerar han.

Är det så illa att du i eurozonens skugga kan byta regering, men aldrig politikens innehåll?

Den spanske statsvetaren José Ignacio Torreblanca reagerar mot att somliga [läs: Tyskland] vill trycka sin modell på andra europeiska länder:

”Om det fortgår, kommer det att sluta med att EU i européernas ögon blir vad IMF blev för många asiatiska länder under 80- och 90-talet; ett verktyg för att påbjuda en ekonomisk ideologi som saknar legitimitet, men som åtljods därför att det saknas alternativ.”

Torreblanca utesluter inte att det kommer att fungera, men:

”Europa kommer inte längre att vara ett politiskt, ekonomiskt och socialt projekt, utan vara en enkel regelövervakande myndighet med uppgift att se till den makroekonomiska stabiliteten, och lider av ett allvarligt demokratiskt underskott och identitetslöshet.”

Frank Schirrmacher, en av utgivarna av Frankfurter Allgemeine Zeitung, talar som Torreblanca om en värdeförskjutning, ”en degenrerung av alla de värden som en gång i tiden funnits inne i själva Europaidén”.

Efterkrigstidens moraliska konventioner har, menar han, ersatts av den finansiella rationaliteten.

Politikens primat, dess viktiga roll att leda utvecklingen, har redan gått förlorad. Och farten ökar i denna process.

BJÖRN ELMBRANT

GREKLAND HAR ENATS MED TROJKAN

Grekland har nått en överenskommelse med den så kallade trojkan som består av ECB, EU-kommissionen och IMF, efter sju månader av förhandlingar, rapporterar tidningen Ekathimerini med hänvisning till källor inom det grekiska finansdepartementet.

Greklands premiärminister Antonis Samaras bekräftar att en överenskommelse har nåtts med trojkan. Överenskommelsen avser ”reform-ansträngningar” som krävs för att frigöra mer ekonomiskt stöd.

”De långa förhandlingarna med trojkan har slutförts på ett framgångsrikt sätt”, säger Samaras enligt Affärsvärldens nätupplaga.

Trojkans påtryckningar bakom stängda dörrar mot Greklands folkvalda regering och parlament har pågått sedan september och det har tidigare återstått en del frågor avseende ”strukturella reformer” [dvs. privatiseringar, avregleringar och liberaliseringar]. Det största hindret har varit trojkans krav på att skrota automatiska höjningar av minimilönerna, trots premiärministerns löfte att inte införa nya åtstrammingsåtgärder.

Sedan eurokrisen bröt ut 2010 har ”trojkan” tvingat grekiska politiker att genom så kallade memorandum genomdriva en stenhård åtstrammings- och privatiseringspolitik. I praktiken ha Grekland blivit en lydstat åt Bryssel, Frankfurt och Washington.

EVA-BRITT SVENSSON

RÖDA KORSET VARNAR FÖR UPPROR I EUROPA

Miljoner medborgare i EU-länderna som för inte så länge sedan var ganska välmående har nu svårt att skaffa mat. Europa bör därför förbereda sig på folkliga uppror, liknande dem som skakat Nordafrika, varnar Internationella rödakorskommittén [ICRC].

Europas ekonomiska kris ligger bakom varningen. ICRC lägger nu upp en strategi och rustar för första gången i modern tid Röda korsorganisationer i Sydeuropa så att de kan hantera svår nöd och konflikter.

– Vi ser nu för första gången att Röda Korset i flera europeiska länder måste fokusera på fattiga i det egna landet, mycket mer än på externa uppdrag utanför Europa, säger generaldirektören för ICRC, Yves Daccord, i en intervju med den danska tidningen Politiken.

Ett exempel på att Europa verkligen befinner sig i en djup kris är att grekiska Röda Korset är på väg att gå i konkurs. I Spanien har hela förra årets insamling gått till den egna befolkningen. Enligt Politiken använder sig cirka två miljoner spanjorer till Röda Korset för att få hjälp, 300.000 av dem beskrivs som extremt utsatta.

Svenska Röda Korsets generalsekreterare Ulrika Årehed Kågström, säger att effekterna av den ekonomiska krisen blir allt tydligare i Europa och att de som redan är utsatta drabbas värst.

– Tolv Röda Korset inom EU har påbörjat matutdelningsprogram till egna befolkningen. I Spanien har man nationella kampanjer för att samla in pengar till utsatta spanjorer. Vi vet att många far illa, säger hon till Svenska Dagbladet.

Enligt Internationella Röda Korset befinner sig Grekland i en humanitär krissituation. Statistiken talar sitt tydliga språk; 3,5 miljoner människor lever i fattigdom [det är 35 procent av befolkningen], 28 procents arbetslöshet totalt och över 60 procents arbetslöshet för ungdomar. Medelinkomsten har sjunkit med nästan 50 procent på de senaste tre åren. Svårt sjuka människor som inte får vård. Barn som svimmar i skolan därför att de är hungriga och undernärda. Gravida kvinnor som inte får mödravård och som sedan blir svårt skuldsatta när de föder sitt barn.

3 miljoner människor är nu utförsäkrade, eftersom de inte haft arbete det senaste året. Det är 3 miljoner människor som till exempel inte

längre har rätt till sjukvård. Då kostar ett läkarbesök 200 kronor. Då kostar vaccin till barnen 600 kronor. Då kostar en förlossning 7.000 kronor.

Yves Daccord menar att gapet mellan de sociala behoven hos människor och myndigheternas förmåga att hjälpa har ökat och han är övertygad om att det kommer att leda till våldsamma protester.

– Titta på upproren i Egypten och Tunisien. De handlade mer om bröd än om frihet. När människor känner att de inte längre har någon utväg finns det absolut ingen tvekan om att risken för spänningar och våld stiger. Det visar all vår erfarenhet av kriser runt om i världen, säger han till tidningen och ifrågasätter varför Europa skulle vara ett undantag.

EVA JONSSON

ÖKADE KLYFTOR LEDER TILL DÖDEN

En ekonomisk kris kostar, i lidande men också i människoliv. Priset betalas av såväl fattiga greker som svenskar.

Sedan 2010 när den grekiska regeringen inledde sina åtstramningspaket har allt fler drabbats. Nu lever snart fyra av tio grekiska medborgare under fattigdomsgränsen. Arbetslösheten är skyhögt. Bland unga är den högst i hela Europa.

Nyligen publicerade den medicinska tidskriften The Lancet flera artiklar om hur den grekiska befolkningen mår. Allt sämre, är slutsatsen. Fler dör en för tidig död nu. Även om det är för tidigt för att helt kunna överblicka samtliga orsaker, skriver forskarna att det troligtvis handlar om att kroniskt sjuka greker nu utförsäkrats från sjukvårdssystemet. Det innebär i praktiken att det är omöjligt att få den vård de är i behov av.

Även i Sverige ser vi sambandet mellan hälsa och inkomst. Nyligen slog Folkhälsomyndigheten fast att ökade inkomstskillnader ökar ohälsan hos befolkningen. Framförallt hos grupper med sämre ekonomiska resurser. Bland dem nämns ensamstående föräldrar, arbetslösa och sjuka. Grupper som fått sämre ekonomiska förutsättningar under Alliansregeringens tid.

Både i Sverige och i Grekland är en politik som inte förmår att minska klassklyftor och trygga alla medborgares rätt till hälsa, en politik som dödar.

TORUN CARRFORS

ÅTSTRAMNINGSPOLITIKEN HAR FÖRVÄRRAT KRISEN

När krisen i Grekland var ett faktum skyllde våra mediala och politiska eliter på det grekiska folket. De hade arbetat för lite, gått i pension för tidigt, levt över sina tillgångar. Under två år matades nordeuropéerna med dessa myter – utan grund i någon statistik.

Den internationella finanspressen har sedan länge lämnat berättelserna om den lata greken bakom sig. Från *The Economist* och *Financial Times* hörs helt andra tongångar. Nu är det inte den grekiska statsskulden som är problemet längre, utan den privata skuldsättningsgraden i länder som Sverige. I USA är den privata skuldbördan 175 procent, i Sverige snart 177 procent, i Storbritannien 205 procent.

Detta omtalas i finanspressen som den största orsaken till eurokrisen [se *The Economists* nummer "Europe's Other Debt Crisis" från oktober/november 2013]. Nu erkänner finanspressen och IMF till och med att åtstramningspolitiken har förvärrat recessionen. De kunde ha frågat vilken keynesianist som helst för fyra år sedan, men nu utbrister *The Economist*, den 26 oktober 2013, att "sparpolitiken som tvingades på Europas periferi fördjupade krisen och gjorde det svårare att minska de privata skulderna".

KAJSA EKIS EKMAN

MYTEN OM DE LATA GREKERNA

Eftersom Tyskland och Frankrike velat skydda sina egna bankers dåliga affärer är det lätt att läsa EU:s och ECB:s nödlån som ett slags förtäckt bankstöd. Man ger exempelvis lån till Grekland, som använder pengarna till att betala av på sina gamla statsobligationer, vilket gör att nödlånen via en omväg går till att förstärka framför allt tyska och franska bankers balansräkningar.

Genom sitt fusk blir Grekland den perfekta syndabocken. Nu dyker myten om de lata grekerna upp. den odlas främst i tyska nationalistiska medier, som *Bild*, och av politiker som jobbar för att stoppa finansiellt bistånd till andra länder, som Geert Wilders frihetsparti i Nederländerna och Sannfinländarna. Men inte bara i de kretsarna.

Den tyska förbundskanslern Angela Merkel har offentligt hävdat att grekerna pensionerar sig för tidigt. Den svenske finansminister Anders Borg har i Rapport påstått att grekerna går i pension "i 40årsåldern", utbildningsminister Jan Björklund har höftat till med en något högre siffra, 50 år.

Visst har det funnits anställda med generösare villkor än andra, i Grekland såväl som i norra Europa. Men skillnaderna för det stora flertalet är små. Den lägsta pensionsåldern i Grekland – med reducerad pension – är 51,4 år, medan den i Tyskland är 62. I Sverige är den genomsnittliga, faktiska pensionsåldern 63,5 år.

Grekerna arbetar dessutom 42,1 timmar i veckan, längst i EU enligt Eurostat och sex timmar mer än den genomsnittlige tysken.

BJÖRN ELMBRANT

GREKLANDS INFLYTANDE ÄR LITET

Greklands medlemskap i EU:s valutaunion, EMU, innebär en demokratisk förlust och ett minskat politiskt inflytande över den nationella ekonomiska politiken.

Borgerliga euroanhängare i Sverige menar att det är det här som är själva poängen med EMU. Valutaunionen skulle tvinga fram avregleringar på arbetsmarknaden, privatiseringar och skattesänkningar – en nyliberal högerpolitik som den politiska högern varit oförmögen att vinna majoritet för i demokratiska val [därav "de nya" moderaterna].

Socialdemokratiska euroanhängare brukar ibland erkänna de demokratiska bristerna i EU och EMU. Men man menar, närmast av religiös övertygelse, att vi ska vara med för att påverka och förändra regelverket.

Argumentet avhandlas i en expertrapport av ekonomerna Michael D Bordo och Lars Jonung i *Calmforsutredningen*. De har granskat EU:s valutaunion i ett historiskt perspektiv och funnit att ett litet land som Sverige [eller Grekland] inte kommer att kunna utöva något avgörande inflytande på beslutsprocessen i EMU. Valutaunionens ekonomiska politik kommer att bestämmas av stormakterna, Frankrike och Tyskland.

GÖSTA TORSTENSSON

DEN HELLENSKA HÄLSAN ÄR HOTAD

I den mycket respekterade medicinska tidskriften Lancets nummer 9918 utgivet den 22 februari 2014 kommenteras i en ledande artikel stryppningspolitikens effekter på det grekiska folkets hälsa. Artikeln, som utgår från King's College i Cambridge och London School of Hygiene and Tropical Medicine har titeln "Greece's health crisis; from austerity to denialism" [Greklands hälsokris, från åtstramning till förnekande].

Den ekonomiska stryppningspolitik som den så kallade Trojkan [EU-kommissionen, Europeiska centralbanken och IMF] pådyvlat Grekland sen 2008 har haft förskräckliga, förväntade men förnekade effekter på det grekiska folkets hälsa. Som vanligt är det i första hand de svagaste som drabbas, de små barnen och de gamla människorna.

Från att i likhet med andra länder i Europa ha sjunkit de gångna decennierna har nu barnadödligheten ökat med 45 procent de senaste fem åren. Gamla människors möjlighet att få komma till sjukvården beskärs av så enkla skäl som att de inte har råd att ta sig dit.

Förbyggande verksamheter inom missbruksvården har skurits ner till den grad att antalet nya HIV fall bland injektionsnarkomanerna har 50-faldigats på fem år medan de legat i stort sett stilla hos sexuellt smittade. Antalet självmord har ökat kraftigt hos både kvinnor och män visserligen från en mycket lägre nivå är den vi har i Sverige, där den dock sjunkit under samma tid. Och som överallt annars är det i synnerhet de psykiskt sjuka som drabbas i nerskärningarnas tidvarv. Där minskade bidragen med 20 procent mellan 2010-2011 och med ytterligare 50 procent mellan 2011-2012 samtidigt som den psykiska sjukligheten ökade.

Effekterna av stryppningspolitiken på grekiska folkets hälsa har uppmärksammats mycket lite både av landets egna myndigheter och av internationella organ inklusive WHO.

Glädjande nog har den i Sverige baserade EU-institutionen, ECDC [European Center for Disease Control] varit en ropande röst i den övriga informationsöknen och det är troligen därigenom som grekiska regeringen det sista året börjat få resurser från WHO för att de mest

utsatta i Grekland skall få komma till den vård som ännu är tillgänglig.

Den här förskräckliga utvecklingen hade kunnat undvikas. När Island utsattes för samma stälbad efter bankkrisen där beslutade isländska regeringen att välfärden [skola, sjuk och äldre-vård] skulle hållas utanför de drakoniska nerskärningar som även där krävdes av långivarna. Negativa hälsoeffekter uteblev därför för det isländska folket under en annars mycket svår ekonomisk tid för landet.

De friska och de med arbete skall lönas medan de sjuka och utan arbete skall berövas. Vi känner igen politiken från dagens Sverige fast i folkhemstappning. Men som Bertold Brecht ropar i Johanna från Slaktshuset. Vad tjänar det att strypa den som redan är strypt?

SVEN BRITTON

SKILLNADERNA MELLAN EUROLÄNDERNA ÖKAR

"Till unionens [dvs. EU] byggstenar hör att undvika att alltför stora ekonomiska skillnader skapar slitningar mellan medlemsländerna." Det skriver Dagens Nyheters ledarredaktion [14 mars].

I verkligheten, bakom EU-propagandisternas fromma förhoppningar/falska förespeglningar, ökar skillnaderna mellan de 28 EU-länderna, i synnerhet mellan de 18 länder som ingår i EU:s valutaunion, EMU, med en överstatlig valuta [euron] och centralbank [strategiskt placerad i tyska Frankfurt].

Sedan 2006 har Tyskland, EU:s största ekonomi, redovisat allt större handelsöverskott. Överskottet för 2013 – 198,9 miljarder euro [1.850 miljarder kronor] – är det hittills största och motsvarar 7 procent av Tysklands BNP.

Ett lands överskott förutsätter andra länders underskott.

Greklands handelunderskott var 2011 nästan 38 miljarder dollar [242 miljarder kronor]. Och just Tyskland är Greklands största handelspartner. Länder med extrem underskott måste sätta sig i skuld. Det är bland annat tyska storbanker som lånar ut pengar till Grekland till höga räntor.

Frågan är hur Grekland ska ta sig ur den rävsaxen.

GÖSTA TORSTENSSON

MYCKET BRA BOK OM EUROKRISEN

Jag har läst Kajsa Eki Ekman's nya bok "Skulden. Eurokrisen sedd från Aten". Den är mycket bra. Bland annat avlivar boken den hopar av myter, typ att grekerna är lata och jobbar mindre än andra européer, som förmedlas av makthavarna inom den europeiska unionen och deras nicke-dockor i massmedierna. På ett förtjänstfullt sätt redovisar boken också vad och vem som är de verkliga drivkrafterna bakom "den gemensamma valutan". Här ett kort utdrag:

"Euron var mycket mer än bara nya sedlar. Den tog ifrån staterna deras rätt att trycka pengar. Bara den europeiska centralbanken fick från och med nu göra detta. Alltså kunde länderna inte längre kontrollera sin egen penningpolitik. Det blev till exempel omöjligt att höja och sänka räntan eller devalvera vid kris.

Tidigare hade en devalvering av valutorna varit ett klassiskt sätt att få igång exporten. Genom att sänka valutans värde, blev det billigare för andra länder att köpa en produkter. Man kunde alltså sy in och lägga ut valutan efter behov. Nu skulle inte detta vara möjligt. Just detta var det geniala med euron, menade ekonomer och högerpolitiker. Den skulle tvinga fram 'nödvändiga strukturförändringar' med moderaten Gunilla Carlssons ord.

Vilka var dessa förändringar? Som en ekonom på Morgan Stanley uttryckte det: Om man tar bort valutan som säkerhetsventil kommer regeringarna tvingas fokusera på riktiga förändringar för att bli mer konkurrenskraftiga: lägre skatter, en flexiblare arbetsmarknad och fördelaktigare regler för företagen. "Euron var alltså mer än en valuta – den skulle bli ett politiskt verktyg", konkluderar Kajsa Eki Ekman.

Vad som har hänt i Grekland och som nu håller på att reprisieras i Spanien, Portugal, Cypern och andra perifera euroländer; avregleringar av arbetsmarknaden, försvagade fackföreningar, försämringar av villkoren för de arbetslösa och direkta lönesänkningar, är några av de nyliberala, thatcheristiska åtgärder som den så kallade Trojkan, dvs. EU-kommissionen, Europeiska

centralbanken, ECB, och Internationella valuta-fonden, IMF, påtvingar de ansvariga [om än utpressade] småpolitikerna i Aten, Madrid etc.

Trojkan's utsända tjänstemän är en ekonomisk-politisk överrock som ska granska och i förväg ge klartecken innan den grekiska koalitionsregeringen lägger fram "sina" förslag till de folkvalda i parlamentet i Aten.

Detta agerande är på sätt och viss symptomatiskt för hur det odemokratiska EU-systemet fungerar [eller inte fungerar]. Och bakom byråkraterna i Bryssel, Strasbourg och Frankfurt, står horder av lobbyister från de europeiska transnationella storbolagen.

Och mäktigast av alla lobbygrupper är European Roundtable of Industrialists, som grundades 1983 av den dåvarande Volvochefen Pehr G Gyllenhammar vilket Kajsa Eki Ekman beskriver på ett övertygande sätt.

GÖSTA TORSTENSSON

”MIGRANTER ÄR AV EN ANNAN KVALITET”

Migranter som kommer illegalt till Grekland är av en annan ”kvalitet” jämfört med invandrare längre norrut i Europa, säger Nikos Dendias, minister med ansvar för allmän ordning.

Enligt Dendias, som tillhör konservativa Nea Dimokratia, tar Sverige emot välutbildade invandrare från de forna sovjetrepublikerna. Dessa är ”européer i bred bemärkelse”, till skillnad från exempelvis de pakistanier och bangladeshier som kommer till Grekland.

PENSIONSPROBLEMET ÄR ”LÖST”

36 procent av Greklands pensionärer, eller drygt en miljon personer, får en pension på under 500 euro, motsvarande 4.600 kronor i månaden, enligt officiell statistik.

”Efter två ’räddningspaket’ från EU tycks det omtalade problemet med lyxpensioner i Grekland med andra ord vara löst”, kommenterar Fria Tidningen.

FLER DÖDFÖDDA BARN I GREKLAND

Antalet dödfödda barn i Grekland har ökat med 43 procent sedan eurokrisens början.

– Detta är åtstramningarnas fel, sade den grekiske liberale EU-parlamentarikern Jorgo Chatzimarkakis, som lade fram siffrorna i Bryssel.

Den grekiska sjukvården kostar nu 6 procent av BNP, vilket är lägst i EU.

GREKLANDS ARBETSLÖSHET STIGER

Arbetslösheten i Grekland steg till 28,0 procent i november jämfört med 27,7 procent månaden innan, enligt landets statistikbyrå.

Den grekiska arbetslösheten är den största sedan depressionen på 1930-talet.

BANKCHEF I BEDRÄGERIHÄRVA

Den förre vd:n för det grekiska bolåneinstitutet Hellenic Postbank, Angelos Filippidis, har gripits på Athens flygplats sedan han utlämnats av turkiska myndigheter.

Han misstänks för inblandning i en låne-

skandal och penningtvätt i mångmiljardklassen.

Den ifrågasatta långivningen pågick i många år, 2007-2012 och ska enligt åklagaren som utreder fallet ha lett till förluster för banken på 500 miljoner euro [cirka 4,4 miljarder kronor].

Hellenic Postbank har sedan de misstänkta affärerna ägde rum tagits över av Eurobank, en av Greklands fyra storbanker.

ARBETSLÖSHETEN INOM EMU-OMRÅDET FORTSATT HÖG

Arbetslösheten inom EMU, dvs. 18 av de 28 EU-länderna, uppgick till 12,0 procent i januari. För hela EU-området uppgick arbetslösheten till 10,8 procent i januari. Statistiken presenteras av EU:s statistikkontor Eurostat.

NORD-SYD-SKILLNAD PÅ EU:S ARBETSMARKNAD

EU-kommissionens återkommande studie om lediga arbetstillfällen i EU – European Vacancy Monitor – visar på stora regionala skillnader. I norra Europa råder arbetskraftsbrist och i södra Europa saknas jobben.

Enligt EU-kommissionen råder det brist på arbetskraft i länder som Sverige, Danmark, Österrike, Estland och Lettland, samtidigt som konkurrensen om jobben ökar ibland annat Grekland, Slovakien och Spanien.

I en kommentar till undersökningen menar arbetsmarknadskommissionär László Andor att det är nödvändigt att öka rörligheten på EU:s arbetsmarknad för att minska skillnaderna mellan nord och syd.

SYRIZA GÅR STARKT FRAMÅT I EU-VALET

Enligt en opinionsundersökning från Pollwatch Europe som publicerades den 19 februari kommer vänsterpartiet Syriza att få nio av Greklands 21 platser i EU-parlamentet efter valet den 23-25 maj.

Syrizas ledare, Alexis Tsipras, har nominerats till ordförande för EU-kommissionen av EU-parlamentets vänstergrupp GUE-NGL.

BANKERNA BERIKAR SIG PÅ GREKLAND

Inför en nyfiken och delvis stökig publik framträdde Kajs Ekis Ekman i en av ABF-husets mötessalar den 21 februari och gav en mycket detaljskarp bakgrund till den ekonomiska kris som nu drabbat Grekland. Hon framhöll att krisen egentligen var global med upprinnelse i USA och att Grekland och Sydeuropa var offer för samma mekanismer. Eftersom krisen i huvudsak är ekonomisk och inte politisk finns det ingen given politisk lösning på den.

De nödlån som EU beviljat har inte blivit ett sätt att bekämpa krisen men ett lönsamt sätt för bankerna att berika sig genom höga räntor. Jämför din egen mycket måttliga sparränta med de 5 procent som EU-bankerna tar för sig. Nedskärningarna i den grekiska budgeten har lett till en arbetslöshet på cirka 30 procent för heltidsarbetande och 65 procent för ungdomarna. Det betyder att de som kan flyr landet.

Kajsa gav några ögonblicksbilder från sitt senaste besök i Aten: Hur människor systematiskt går igenom soptunnor på jakt efter mat, hur stämningen på Syntagmatorget trappats ner från entusiastisk beslutsamhet till uppgivenhet, hur en del låter sig förföras av fascistiska protester. Men återigen: Krisen är ekonomisk och kan bara lösas genom en annan ekonomisk politik än den Trojkan fastslagit. 0030-nätverket har alltså en stor roll att spela när det gäller informationen i Sverige om läget och utvecklingen i vårt äldsta kulturland.

PETER CURMAN

GYLLENE GRYNING SATSAR PÅ EU-VALET

Partiledaren och flera parlamentsledamöter sitter häktade anklagade för kriminell verksamhet, bland annat mordet på den antifascistiske rapparen Pavlov Fyssas. En utredning har inletts som kan leda till att partiet förbjuds som en "kriminell organisation". Trots det siktar det nynazistiska Gyllene gryning på EU-parlamentsvalet i maj.

– Vi kommer att ställa upp i valet, på det ena eller andra sättet, sade Ilias Kasidiaris, Gyllene grynings för tillfället ledande person, inför ett par tusen anhängare i Aten nyligen.

För att gardera sig mot ett hotande förbud har Gyllene gryning formellt skapat ett nytt parti. Det meddelas öppet på Gyllene grynings hemsida att man bildat partiet "Nationella gryningen" för att kunna delta i EU-parlamentsvalet oavsett utgången av den pågående partiförbudsutredningen.

Gyllene gryning är fortfarande Greklands tredje största parti, enligt färskas opinionsundersökningar. Nyligen besökte Gyllene gryning London för att träffa ledarna för British National Party och ungerska Jobbik. De tre ultrahögerextrema partierna sägs planera för att bilda en allians inför EU-valet i maj.

EVA JONSSON

"VILL INTE SKRÄMMAS AV GYLLENE GRYNING"

Alexandra Pascalidou har intervjuat sin landsmaninna Elena Paparizou, som 2005 vann Eurovision Song Contest med bidraget "My numer one", för Dagens Nyheters räkning [23 februari]. Elenas senaste grekiska hit är sången "Baby it's over" som släpptes 2011.

Alexandra frågar, med anledning av att en annan grekisk musiker, Pavlos Fyssas, mördades av nazistiska Gyllene Gryning, om Elena är rädd.

– Jag vill inte skrämmas av Gyllene Gryning, men jag vill veta vilket samhälle våra barn ska växa upp i. 2014 och fascism går inte ihop. Jag säger nej till deras aggressiva attityd både i riksdagen och på gatorna. Greker har utvandrat i århundraden och alltid blivit bra bemötta var de än landat, svarar Elena Paparizou som är född och uppvuxen i Sverige, men för närvarande bosatt i Grekland.

Den 1 mars vann Elena Paparizou andra chansen och gick till final i den svenska Melodifestivalen.

EVA-BRITT SVENSSON

”I KRITISKA LÄGEN BEHÖVS EN EGEN VALUTA”

I vanliga fall har valet av valutasystem ingen större betydelse, däremot i kritiska lägen. Så kan man sammanfatta en kolumn på Dagens Nyheters ledarsidor [27 februari] skriven av professor Lars Calmfors. Han tar Finland som exempel:

”Ekonomer talar om asymmetriska störningar: att konjunkturutvecklingen ibland kan skilja sig kraftigt åt mellan olika länder. Då är det en nackdel att inte ha en egen valuta med en växelkurs som kan anpassa sig till det ekonomiska läget i landet. Störningarna kan vara av olika slag”, skriver Calmfors och nämner att en typ av asymmetrisk störning är nedgångar i viktiga produktionssektorer. ”Finland är nu utsatt för just detta. Nokias kris till följd av att man inte i tid följde med när konkurrenterna, med Apple i spetsen, utvecklade nya operativsystem för sina mobiltelefoner har lett till en kraftig produktionsminskning i telekomsektorn. Samtidigt har skogsindustrin gått tillbaka på grund av minskad pappersanvändning i spåren av digitaliseringen. Vidare har den finska stålindustrin stora problem på grund av internationell överkapacitet. [...]

I det uppkomna läget skulle det ha varit en fördel för Finland att ha haft kvar en egen valuta. Den skulle med all sannolikhet ha fallit kraftigt i värde när handelsbalansen försvagades. Det skulle dels ha bromsat nedgången i krisbranscherna, dels ha ökat lönsamheten i andra branscher som då lättare skulle kunna expandera. Nu måste i stället en kostnadsanpassning ske genom återhållsamhet i lönebildningen, vilket kommer att ta avsevärt längre tid.”

”KRÄVER RESPEKT FÖR GREKISK MINORITET I UKRAINA”

”Ända sedan krisen i Ukraina blev akut har Tyskland spelat en mycket aktiv roll i EU-kretsen. Europeiska rådets ordförande, Herman Van Rompuy, har inte syns till och EU:s utrikeschef Catherine Ashton har hållit sig i bakgrunden. Och när Greklands utrikesminister Evangelos Venizelos, som för närvarande leder EU:s rullande ordförandeskap, besökte Kiev i söndags

[2mars] tyckte han tydligen det var rätt tillfälle att kräva respekt för den grekiska minoriteten i Ukraina.” Det skriver Dagens Nyheters Brysselkorrespondent Annika Ström-Melin [4 mars]. Hon fortsätter:

”Och för närvarande är det Tyskland som försöker balansera mellan de EU-medlemmar – till exempel Irland – som förespråkade omedelbara sanktioner mot Ryssland och de – till exempel Bulgarien – som helst vill undvika konfrontationer med Moskva.

Länder som är helt beroende av importen av gas och olja från Ryssland fruktar följderna av en förvärrad konflikt.”

”55 PROCENT AV GREKERNA VILL LÄMNA SITT LAND”

”Flera [grekiska] politiker, affärsmän och högt rankade personer inom det militära är inblandade i en spektakulär mutaffär. Utländska företag, med till exempel German Atlas, Rheinmetall och Wegmann, men även företag från Sverige och Ryssland, är anklagade för att ha betalat summor för vapenköp som handlar om miljoner. Schweiziska banker är också involverade, anklagade för penningtvätt.

I en annan bedrägeriskandal är 25 personer anklagade för att ha svindlat Hellenic Postbank, genom att kanaliserat 500 miljoner euro med falska krediter till deras egna bankkonton. Många människor anser att dessa utredningar är en positiv vändning i kampen mot korrruption.” Det skriver sajten Troika Watch i sitt nyhetsbrev [www.troikawatch.net].

”Det finns emellertid bevis på att arbetsvillkoren för de som utreder dessa fall är problematiska, och potentiellt påverkar kvaliteten på deras efterspaningar. Den tyska dagstidningen Süddeutsche Zeitung rapporterade att utredarna emellanåt måste arbeta från sina hem för att de inte har några kontor och att de även måste köpa sin egen datautrustning.

Föga överraskande, är förtroendet inför framtiden och offentliga institutioner på sin lägsta nivå någonsin enligt en nyligen genomförd intervju undersökning av tidningen TO VIMA som visar att 55 procent av grekerna vill lämna sitt land.”

ILO KRITISERAR EU/IMF-TROJKAN

De åtstramningsåtgärder som Greklands regering vidtagit i utbyte mot det ekonomiska ”stödpaketet” från ”trojkan” kränker föreningsfriheten och rätten till kollektiva förhandlingar. Det framkommer i en rapport från ILO:s föreningsfrihetskommitté, som menar att ingreppen hotar att underminera hela systemet för arbetsmarknadsrelationer i landet.

Av rapporten är det tydligt att kraven på Grekland från den så kallade trojkan, dvs. EU-kommissionen, Europeiska centralbanken och Internationella valutafonden, har tvingat fram stora ingrepp i den kollektiva förhandlingens frivilliga natur och i principen om frivilligt ingångna kollektivavtals okränkbarhet. ILO:s expertkommitté har redan uttryckt djup oro över detta. Kritiken från föreningsfrihetskommittén väger kanske ännu tyngre, eftersom denna består av representanter för såväl arbetsgivarorganisationer som fackförbund och regeringar.

NÅGRA EXEMPEL PÅ VAD SOM HAR HÄNT i Grekland:

Lönerna i den offentliga sektorn har steg för steg sänkts i strid med gällande kollektivavtal. Tidvis har kollektiva förhandlingar varit helt förbjudna. Förmånlighetsprincipen, dvs. att den regel som är mest förmånlig för arbetstagaren tar över, har upphävts och en rad lagändringar som gynnar utbredningen av mindre förmånliga avtal på företagsnivå har gjorts. Bland annat kan sådana avtal slutas av särskilda sammanslutningar av arbetstagare på respektive arbetsplats, vilka inte erkänns som självständiga och fullt fungerande fackföreningar och vars oberoende inte heller kan garanteras. De avtal som de ingår binder alla på arbetsplatsen.

När det gäller lönesänkningarna i den offentliga sektorn påpekar kommittén att det strider mot principen om fria kollektiva förhandlingar om staten utövar sina ekonomiska befogenheter på ett sätt som hindrar eller försvårar uppfyllelsen av kollektivavtal som offentliga myndigheter redan har slutit. Om en regering, som ett led i en stabiliseringspolitik, anser det nödvändigt att göra vissa ingripanden i kollektivavtalsförhandlingarna ska detta ses som en undantagsåtgärd och göras enbart i den mån det är nödvändigt och inte längre än vad som är rimligt. Dessutom ska det

åtföljas av tillfredsställande åtgärder för att skydda arbetstagarnas levnadsstandard, vilket den grekiska regeringen inte fäst avseende vid.

MED ANLEDNING AV DE ÅTGÄRDER SOM vidtagits för att främja avtal på företagsnivå framhåller kommittén att lagstiftningen inte ska ställa upp hinder för förhandlingar på branschnivå, och uttrycker sin oro för att dessa allvarligt kan hämma förhandlingar på högre nivåer. Att systematiskt främja decentraliserade förhandlingar om undantagsregler som är mindre förmånliga kan leda till att hela förhandlingssystemet undermineras och innebär på så sätt en försvagning av föreningsfriheten och rätten att förhandla kollektivt i strid med principerna i ILO:s konventioner nr 87 och 98.

Kommittén menar också att förhandlingar med representanter för arbetstagare som inte är fackligt organiserade enbart ska vara möjliga där det inte finns någon facklig organisation. Att ge den typen av sammanslutningar rätt att förhandla kollektivt kan urholka fackföreningarnas ställning som arbetstagarnas representativa företrädare, fruktar kommittén. Det gäller särskilt som detta inträffar i samband med en radikal omstöpning av landets arbetsmarknadssystem.

GÖSTA TORSTENSSON

BILD: ROBERT NYBERG

FORT EUROPA OCH FLYKTINGAR I GREKLAND

I SVT:s kvällsnyheter i början av mars beklagade Migrationsverkets representant att länderna i EU:s utkant inte tar sitt ansvar för flyktingar som kommer över gränsen och att de lämnar över ansvaret till andra EU-länder. Orden var nog snarare en anklagelse och syftade på EU:s Dublinförordning om att asyl i EU ska sökas i första ankommande land.

Med EU:s dåliga ekonomi är de flesta irreguljära migranter som kommer till EU i dag knappast arbetsmigranter utan flyktingar. De kommer från länder i öppet krig eller där staten inte kan ge skydd till sina invånare eller förtrycker dem: i första hand Syrien, Afghanistan, Eritrea och Somalia. Första EU-land är framför allt Italien, Grekland och Bulgarien. Många kommer via Turkiet. De reser irreguljärt och är beroende av smugglare, något annat är omöjligt med EU:s oerhört restriktiva visumpolitik mot många länder. Därför kallar grekerna dem rätt och slätt för "illegala" och verkar inte veta, eller bry sig om, bakgrunden. Länge har grekerna också trott att de kommer för att hitta arbete.

FRAM TILLS DEN SÅ KALLADE EVROSGRÄNSEN mellan Grekland och Turkiet stängdes sommaren 2012 hade den delen av Grekland varit entré för en stor del av den irreguljära immigrationen till EU. Evrosområdet var något mindre farligt än Medelhavet. Men gränsen stängdes sommaren 2012 med förenade krafter från EU – landgränsen med en hög mur, vallgravar, taggtråd, värmekänsliga kameror och hög bevakning av gränspolis och hundar, flodgränsen med hög bevakning. På Greklands begäran ökade EU också gränsbekvakningen i Egeiska havet.

Tveklöst har Grekland i många år i stort sett ignorerat skyddssökande människor från andra länder, men när flyktingarna blev fler och fler 2006/2007-2012 blev deras misär mer synlig i Aten. De flesta tog sig dit efter att ha fångats upp av gränspolis när de kommit in på grekiskt territorium. Grekiska och europeiska människorättsorganisationer och UNHCR talade om en humanitär katastrof och om brutal behandling av gränspolis. De nyanlända sattes i vad som i praktiken var fångläger, ibland för flera månader, ja uppemot ett år, ibland för några dagar. Inoffi-

ciellt förekom pushbacks, det vill säga att polisen utan processande skickade tillbaka flyktingar över gränsen till Turkiet. Vilket är absolut förbjudet enligt internationella lagar.

Den växande ekonomiska krisen i Grekland, påspädd med Trojkans nyliberala katastrofala ekonomiska program, bidrog till flyktingarnas misär. Men också innan krisen var stödet till flyktingar alldeles för litet. Asylprocessen fungerade inte rättssäkert och de som i slutändan blev erkända som flyktingar med rätt att stanna och bygga upp sina liv i trygghet i Grekland var orimligt få med tanke på från vilka länder de kom. Fick de möjligen uppehållstillstånd så var hjälpen till de nyaccepterade erbarmligt liten. Så länge det fanns arbeten och innan Schengen-systemet, Dublinkonventionen och systemet med fingeravtryck införts fungerade det kanske ändå hjälpligt.

INLEDNINGEN AV 2000-TALET INNEBAR dessutom en ekonomisk boom i Grekland, med massor av arbeten. Inom lantbruk, bygge och service var Grekland, liksom Italien och Spanien, helt beroende av lågavlönade arbetsmigranter. När ländernas ekonomier kraschade och jobben försvann var flyktingar och arbetsmigranter de första att drabbas. Då hade EU sedan flera år tydliga direktiv om hur flyktingar skulle bemötas.

Humanitär katastrof för flyktingar i Grekland ledde så småningom till att EU för just detta land slopade Dublinförordningens regler om första land, och den som lyckas ta sig vidare inom EU skickas i regel inte tillbaka dit. Men det betyder inte att de i slutändan är i säkerhet i EU eftersom många får avslag på sin asylansökan och deporteras till ursprungslandet - ofta en tragedi som det inte finns utrymme för att gå in på här. För andra länder gäller EU:s Dublinförordning oavsett hur de har behandlats.

Dublinförordningen tillåter inte flyktingar – de som lyckas komma in trots alla gränsbarriärer – att välja land där de kan söka skydd, utan dömer dem till att leva i misär i Grekland, Italien, Bulgarien, Ungern och några andra länder. Förordningen dömer dem också att leva långt från släktingar och vänner i andra EU-länder. Den utnyttjar länderna i EU:s utkant med att lägga ett stort ansvar på just dessa länder för att följa nödvändiga och riktiga internationella överenskommelser om människors rätt till skydd.

ANNETTE ROSENGREN

ETT GULDREGN ÖVER EUROPA

Danaë hette dottern till kungen av Argos. Pappan hade hört en massa skrönor om prinsar i Hellas, som blivit spädda att slå ihjäl sina morfäder – vilket aldrig slog fel.

Dottern blev därför, för att undvika en befarat ödesdiger impregnation, ungefär som en utbränd kärnbränslestav, förvarad i en förseglad koppar-kammare långt ner i jorden.

Men man behöver dock inte ha hört så många historier ur den grekiska mytologin för att förutse att Zeus, det antika Hellas motsvarighet till den svenske riksbetäckaren Karl XV, snabbt ändå såg till att på rent djävulskap göra prinsessan med barn. För ändamålet hade denna ständigt pilske gudom måst förvandla sig till ett guldregn[!]. Sonen Perseus blev frukten – som till slut självfallet råkade tappa en tung diskus i huvudet på sin morfar.

Vilken medioker svensk deckarförfattare som helst hade numera hittat på någon bättre dräpmetod.

METODEN MED GULDREGN MÅ OCKSÅ LÅTA väl krystad. Det är också lika svårt att föreställa sig själva parningssakten, som det var att tänka sig hur det måste ha gått till då Den Helige Ande med känt resultat uppvaktade jungfru Maria. Just dessa svårigheter kan ändå ha verkat stimulerade för den snuskiga fantasin hos generationer konstnärer, som i båda fallen gestaltat motivet. Moderna historier i liknande ämnen, till exempel Tjuren på sängkanten, torde inte ge samma inspiration, i varje fall inte till målerier, ty här finns intet längre kvar att gestalta.

När vi numera talar om guldregn sker det, utanför hortonomin, enbart metaforiskt: till exempel i Torpsbruk vars 354 invånare 2009 hemsöktes av den gudomlige Rikard, som lät lottköpare med rätt postnummer dela på 112 miljoner. Eller Europa, vars politiska dygd efter Andra världskriget synbarligen hotades. Ett guldregn blåste då in från Atlanten och föll i synnerhet över Västra Tyskland. Här verkade guldregnet tvärtom som ett skyddsmedel [mot

socialismen], men bar på sätt och vis ändå riklig frukt.

På tal om Europa, pengar, och tjuvar måste man erinra om hur det enligt myten gick till då vår världsdel fick sitt namn. Återigen var Zeus inblandad. Europa var återigen, enligt vad myten säger, en prinsessa i Fenicien [nuvarande Libanon]. Föga anade Europa att den nya och ovanligt stiliga tjuren i den hjord hon vaktade faktiskt var Zeus under förklädnad. När Europa klev upp på tjuren för en ridtur enleverades hon till Kreta, fick barn med tjuren och på den vägen är det.

DEN SOM TVIVLAR PÅ HISTORIEN UPPMANAS se efter på torget i Halmstad där Carl Milles har visat exakt hur det gick till. Vi européer är alla sålunda av gudomligt grekiskt ursprung på farsidan - att urmodern nog var semit får vi bortse ifrån.

Tror ni på dessa historier? Då finns det gott hopp om att ni också tror på att Grekland togs med i eurozonen genom vara all vår kulturs vagga. OHansch på alla män med slagruta, på orakel och siare, som uppträder på ekonomisidorna. På Trojkan, som försäkrar att Greklands folk, liksom vi själva, kommer att få det bättre så snart vi bara accepterar att arbeta mera och dessutom få det sämre. Och på obefläckade avelser. På att kycklingar diar och att kråkorna lever på att plocka löss från varandra.

HANS ISAKSSON

DEN GREKISKA KULTUREN FÅR INTE PRIVATISERAS

I tider av snabb samhällslig och miljöförändringar, ger kulturen möjligheter, genom sin roll i mänsklig utveckling, som ett förråd av kunskap, som en drivkraft för ekonomisk tillväxt, och som en symbolisk kraft för stabilitet och mening, att ta itu med de utmaningar som en alltmer komplex värld.

Den grekiska skuldkrisen är en av flera europeiska statsskuldkrisen som utlöstes av ankomsten av den globala ekonomiska nedgången under 2008.

En "lånefacilitet" [maj 2010] och "Memorandum" undertecknades mellan Grekland, de euroländerna och Internationella valutafonden [IMF] korad av genomförandet av åtstramningsåtgärder.

Den ekonomiska turbulensen kommer att ha en förödande effekt på landets rika kulturarv. Ministeriets kulturbudget har minskat med 50 procent under de senaste tre åren. Grekland har 210 arkeologiska museer, 250 organiserade arkeologiska platser och 19.000 utsedda monument och platser.

Som ett resultat, har ett stort antal kulturella anställda avskedats. De statliga myndigheterna kan inte genomföra några fler projekt som rör effektivt skydd, bevarande och presentation av monument och platser. Forskning och utgrävningar överges. Museer är stängda eller kommer att stängas på grund av brist på vakter. Clandestine utgrävningar, plundring och olaglig handel med kulturföremål har ökat med 25 procent de senaste 3 åren.

Memorandumet innehåller bestämmelser om privatisering av offentliga tillgångar, organisationer och företag.

Enligt den grekiska konstitutionen och arkeologiska lagen i kraft, är det arkeologiska lös och fast arv nationell egendom som tillhör alla greker. Privatiseringen och kommersialisering av offentliga tillgångar påverkar detta arv dramatiskt och försvagar dess skydd och bevarande på grund av brist på nödvändiga medel.

Inom FN-systemet, har UNESCO ett unikt mandat och sakkunskap för att främja kulturen som en drivkraft och en möjliggörare för fred och hållbar utveckling i överensstämmelse med millennieutvecklingsmålen och agendan Post-2015 FN:s utvecklingsprogram.

PETER CURMAN

"KLISTERMÄRKEN PÅ STÖTFÅNGAREN"

I krisens spår har den långsiktiga drömmen väckts om en ökad europeisk integration. Men de nödvändiga fördragsändringarna kan ta år innan de slutligen godkänts av medlemsstaternas parlament. Den pågående krisen ökar möjligheterna för att några säger nej.

Och kan de styrande – med tanke på det Europas stålbad av lönesänkningar och nedskärningar som vi nu bevittnar – göra det troligt att ett starkare EU skulle bli mer jämlikt och solidariskt? Sådana argument var ju viktiga när till exempel den europeiska fackföreningsrörelsen en gång i världen vanns för tanken på en gemensam valuta.

Men när 84 miljoner européer lever i fattigdom, däribland 19 miljoner barn, är talet om ett socialt Europa mest "klistermärken på stötfångarna", för att citera Yannis Panagopoulos på den grekiska motsvarigheten till LO, GSSE.

Och de senaste årens försök att finansiellt bisträcka euroländer i kris möter ett växande folkligt motstånd i Tyskland, Finland och Nederländerna.

Visst består politiskt ledarskap av att bita ihop och utmana också en majoritet av väljarna om man är övertygad om att det man gör är riktigt. Men om man inte längre är det?

EU ökar nu kontrollen av de enskilda ländernas budgetar, men det är svårt att tro att en verklig fiskal union med europeiska skatter kan skapas, med de spänningar som finns mellan regeringar och väljare.

BJÖRN ELMBRANT

HÅRDARE VILLKOR FÖR FACKEN MED EUROKRISEN

Eurokrisen har i grunden förändrat villkoren för att teckna avtal i EU, varnar det fackliga forskningsinstitutet ETUI.

– Det sker en nedgradering av fackliga rättigheter runt om i Europa, säger Stefan Clauwaert.

Han har gått igenom hur eurokrisen har påverkat fackföreningarna i olika EU-länder. En av slutsatserna i hans rapport, *The crisis and national labour reforms*, är att arbetsmarknaden håller på att förändras i grunden.

Stefan Clauwaert har funnit tre övergripande trender för hur kollektivavtalen förändras på EU:s arbetsmarknad.

För det första, decentralisering av avtal. Allt fler uppgörelser sluts på företagsnivå i stället för på branschnivå. Tydligast är detta i Grekland, Italien, Spanien, Portugal och Rumänien.

För det andra, svårt att bli erkänd. Företag och stater är mindre villiga att erkänna fackliga organisationer, i stället talar de oftare med andra sammanslutningar av löntagare. Särskilt tydligt i Portugal och Slovakien.

För det tredje, den sociala dialogen sätts på undantag. Länder som Ungern och Rumänien avskaffar delvis trepartssamtal [staten, fackföreningarna och arbetsgivarna] och lyssnar mindre på facket.

ENLIGT STEFAN CLAUWAERTS HAR STATERNA, och i vissa fall EU, blandat sig i villkoren på arbetsmarknaden på ett otillbörligt sätt.

Avtal har förlängts automatiskt utan förhandlingar och det har gjorts lagändringar som skapar större utrymme för bemanningsföretag. I Grekland är kollektivavtalen som gällde i alla allmännyttiga företag avskaffade. Även i Rumänien har tidigare framförhandlade avtal avskaffats.

I Spanien drev regeringen [socialdemokraterna] igenom en lag som innebär att kollektivavtalen inte längre förlängs automatiskt ifall parterna inte når en ny överenskommelse. Företag med ekonomiska problem fick dessutom möjlighet att betala lägre löner än vad som anges i branschavtal.

Specialavtal för yngre har också blivit vanligare. I Grekland heter det ungdomsavtal och i Polen projektavtal, men dessa typer av avtal finns i allt fler länder.

BILD: ROBERT NIBERG

I vissa länder har arbetstiden förlängts och nya, sämre avtal för övertid slutits. I en rad länder har villkoren för pension försämrats, till exempel Grekland, Italien och Portugal.

I Spanien och Portugal har arbetsgivarna fått större möjligheter att förlägga arbetstiderna enligt sina egna önskemål.

I Portugal har det införts nya lagar som ändrar förutsättningarna för uppsägningar och vilka regler som ska gälla då parterna förhandlar om kollektivavtal. I Spanien har ned nya högerregeringen flaggat för att man kommer att tillmötesgå arbetsgivarnas krav om att förenkla uppsägningar.

I Ungern är strejkrätten begränsad sedan december 2010. I Slovakien trädde en ny lag i kraft i september som innebär att varje facklig organisation måste bevisa för arbetsgivaren, om denne begär det, att den har organiserat minst 30 procent av arbetstagarna.

UTVECKLINGEN ÄR INGEN TILLFÄLLIGHET UTAN kan ses som en konsekvens av det nyliberala EMU-projektet. Med en överstatlig valuta och centralbank kan ekonomiska spänningar inte längre pareras med växelkursmekanismen eller penningpolitiken. När valutans och/eller räntans inte kan vara flexibel kommer det att uppstå en stark press på ökad flexibilitet i lönebildningen och på arbetsmarknaden.

En avreglering av arbetslivet är ett slags dolt konvergenskrav, förklarade SAF:s vice ordförande Sune Ehring i en intervju 1996: "Vi kan inte ha stelare regler än andra."

GÖSTA TORSTENSSON

EU HAR VISST ANSVAR FÖR KRISEN

På debattsidan i Uppsala Nya Tidning [8 februari] hävdar Gunnar Hökmark att "Europa i dag är bättre än för någon tidigare generation européer". Det är en högerpolitikernas analys av läget. En analys som är fjärran från människors verklighet.

Vi lyssnar i stället på Internationella Röda Korset som konstaterar att situationen i södra Europa vad gäller massarbetslöshet, fattigdom och undernäring är så allvarlig att det är fråga om en "humanitär kris". De framhåller att läget inte varit så extremt svårt sedan slutet av andra världskriget.

Vi lyssnar också på FN:s arbetsmarknadsorgan ILO som talar om "den förlorade generationen" med anledning av den enorma ungdomsarbetslösheten i södra Europa. Det är en desperat ungdomsgeneration som hotas av ett långvarigt utanförskap.

Problemet för Gunnar Hökmark är att han är en dogmatisk EU-anhängare. Europeiska Unionen kan helt enkelt inte göra fel, enligt honom. Han vägrar se verkligheten.

Verkligheten i EU-landet Grekland just nu är att 3,5 miljoner människor lever i fattigdom [det är 35 procent av befolkningen], 28 procent arbetslöshet totalt och över 60 procent för ungdomar. Medelinkomsten har sjunkit med nästan 50 procent de senaste tre åren. 3 miljoner människor är nu utförsäkrade, eftersom de inte haft arbete det senaste året. Det är 3 miljoner människor som till exempel inte längre har rätt till sjukvård. Situationen för vanliga människor i eurokrisländerna Spanien, Portugal, Irland och Italien är också extremt svår.

Hökmark påstår också att orsaken till krisen skulle vara dessa länders eget fel och att EU är oskyldigt. Men en av huvudorsakerna till krisen är eurons konstruktion [EMU]. Det stora problemet är att euroländernas ekonomier är alltför olika för att kunna ha en gemensam valuta.

Ett exempel är att euron kräver en gemensam ränta för hela valutaområdet. Därmed blev räntan alldeles för låg i vissa länder. Den låga räntan

orsakade en utlåningskarusell och enormt fastighetsbyggande i både Irland och Spanien. Länder som i stället hade behövt kyla ner sin ekonomi med en högre ränta. Men det var omöjligt på grund av EMU:s regelverk. Krisen var därmed ett faktum i dessa länder. Den kritik vi på den vinnande nej-sidan riktade mot EMU i folkomröstningen 2003 har visat sig vara helt korrekt. Ja-sidans socialdemokrater och moderater hade fel.

En annan viktig orsak till krisen är de enorma avregleringar av finansmarknaderna som moderaterna och deras syskonpartier i EU har drivit igenom.

Avregleringarna medförde bland annat att olika finansföretag placerade stora tillgångar i riskfyllda nyskapade finansiella instrument. Denna enorma spekulation, som inte skapar jobb, har i hög grad bidragit till krisen som inleddes år 2008.

EU:S ÅTSTRAMNINGSPOLITIK, SOM den svenska högerregeringen understödjer, har fördjupat och försvårat krisen. Syftet med nedskärningarna har varit att rädda de spekulerande bankerna. För i högerens värld går bankernas vinstintresse före människornas behov.

Det har skapat en kris som slår särskilt hårt mot kvinnor, eftersom stora nedskärningar drabbar den offentliga sektorn. Kvinnors utsatthet ökar och i krisländerna har också prostitutionen ökat. I krisens spår marscherar också högerextrema partier fram, som präglas av främlingsfientlighet och kvinnoförakt.

Vänsterpartiet har samma målsättning i EU-parlamentsvalet och riksdagsvalet: Högerpolitiken har lett till avregleringar och privatiseringar. Detta måste stoppas. Mot girigheten ställer vi solidariteten.

Det som behövs nu är massiva offentliga investeringar i Europa för att vända utvecklingen. Samhällsnyttiga investeringar i infrastruktur, bostäder och grön energi. Återuppbygg välfärden som bidrar till jämställdhet.

För oss går människornas behov före bankernas vinstintresse.

**MALIN BJÖRK
MIKAEL GUSTAVSSON**

TROJKAN BESÖKER GREKLAND

Greklands regering och EU och IMF är oeniga om hur mycket finansiellt stöd som landets banksektor behöver.

Greklands regering anser att kapitalbehovet uppgår till mindre än sex miljarder euro, medan de internationella långgivarna insisterar på åtminstone det tredubbla, skriver Financial Times.

Den 24 februari anlände företrädare för den så kallade trojkan till Aten för att återuppta samtalen kring räddningsprogrammet. Det uppges vara det första trojka-besöket i landet på två månader.

Pengarna från Greklands pågående andra så kallade räddningspaket väntas ta slut senare i år. Grekland har velat använda pengar avsatta till finanssektorn för andra offentliga utgifter, för att kunna undvika att ett tredje ”räddningspaket”.

UTLÄNNINGAR BERÖVAS RÖSTRÄTT I LOKALVAL

Endast grekiska medborgare kommer att ha rätt att rösta i de lokalval som hålls i landet i maj, efter en lagändring som röstades igenom av socialdemokratiska Pasok, konservativa Ny Demokrati och nynazistiska Gyllene Gryning.

Tidigare hade utländska medborgare med permanent uppehållstillstånd i Grekland rätt att rösta och ställa upp i kommunalval.

CYPERN PRIVATISERAR – FÅR KRISLÅN FRÅN EU OCH IMF

Cyperns parlament godkände nyligen privatiseringen av ett elhandelsföretag, ett telekomföretag samt två hamnar som fram tills nu drivits i statlig regi, rapporterar nyhetsbyrån Reuters.

Privatiseringarna är en förutsättning för att Cypern ska beviljas lån från EU och Internationella valutafonden, IMF. Nu väntas Cypern få ett lån på 240 miljoner euro i mitten av mars.

30 ledamöter från det konservativa regeringspartiet och mittenpartiet röstade för förslaget i parlamentet som totalt har 56 platser. Vänsterblocket röstade mot förslaget.

– Det här är bara början på vårt arbete och inledningen på en privatiseringsprocess, sade

mittenpartiets partiledare Nicolas Papadopoulos som röstade för förslaget.

Bland lånekraven finns även att 1.800 offentliganställda blir av med sina jobb, frysta löner för statligt anställda och frysta pensioner.

ECB LÅTER RÄNTAN LIGGA

Europeiska centralbanken, ECB, beslutade vid direktionstmötet den 5 mars att lämna styrräntan oförändrad vid 0,25 procent.

Direktionen, som sitter i jättelika Eurotower i tyska Frankfurt, består av sex politiskt självständiga ledamöter som utsetts av euroländernas stats- och regeringschefer.

MIKIS THEODORAKIS VÄGRAR STÄLLA UPP SOM PRESIDENT

Mikis Theodorakis, som har varit på barrikaderna mot regeringen och deras internationella uppbackare, skriver på sin hemsida att han har avvisat ett förslag från Pasokledaren Evangelos Venizelos, som är utrikesminister och vice premiärminister, att kandidera till att bli Greklands president, ett ämbete som utses av parlamentet.

På inget sätt vill Theodorakis låta sig snärjas i det pågående politiska spelet. Han vägrar ställa upp som ”politisk betjänt” vare sig åt Evangelos Venizelos eller den internationella Trojkan [EU-IMF-ECB].

POLISVÅLD MOT FACKLIG PROTEST I ATEN

När den tvärfackliga fronten PAME, som har nära relationer med kommunistpartiet KKE, arrangerade en demonstration nyligen i centrala Aten gick polisen till attack.

När demonstranterna skulle gå till finansministeriet blockerades vägen av polisen som med batonger och tårgas gick till angrepp.

Det våldsamma bemötandet hänger samman med att den grekiska regeringen tillfälligt hade förbjudit demonstrationer. Motiveringen var att Tysklands president Joachim Gauck var på besök.

Användandet av polisvåld mot demonstrationer och strejkande arbetare blir allt vanligare.

EMU BÄDDAR FÖR GODA OCH ONDA CIRKLAR

Ingen nationalekonom har, så vitt jag vet, hävdad att EMU med dagens 18 medlemsländer utgör en optimal valutaunion. Till de centrala krav som brukar ställas på en sådan hör någorlunda väl synkroniserade konjunkturcykler utan asymmetriska chocker som drabbar enskilda medlemsländer, en rimligt likartad utveckling av inflation och produktivitet, en hög arbetskraftsrörlighet inom och mellan länderna, flexibla löner och priser, en gemensam finanspolitik som möjliggör stöd till stagnerande eller krisande länder och en bankunion med gemensamma insättargarantier för att förhindra bankrusningar.

SAMTLIGA DESSA KRAV BEHÖVER GIVETVIS inte vara uppfyllda för att uppväga de fördelar för handeln och annat som en gemensam valuta medför. Till exempel kan en gemensam finanspolitik med möjlighet att stötta stagnerande länder och regioner kompensera för bristande rörlighet på arbetsmarknaden. Men EMU uppfyller inget enda av ovanstående krav. Inget.

Det fanns heller inte, vid bildandet av EMU, någon plan för hur kriser skulle hanteras. Däremot ett antal förbud mot krishantering, såsom Maastrichtfördragets no bailout-klausul, som förbjöd finansiellt stöd till länder i kris – ett förbud mot att unionen skulle utvecklas till det i Tyskland så förhatliga begreppet ”transferunion” – samt förbud mot att ECB köper statsobligationer direkt från medlemsländerna.

Krishanteringen har därför präglats av brandkärsuttryckningar, ofta framförhandlade i sista stund, och av ett idogt tummande på EMU:s eget regelverk. Men problemet har ofta varit att den krislösning som på kort sikt framstått som logisk, eller rentav nödvändig för att rädda euron, har tenderat att bädda för allvarligare problem i framtiden.

Den gemensamma räntan i EMU bidrog starkt till uppkomsten av fastighetsbubblor i länder som Irland och Spanien. I andra länder, som Grekland och Portugal, var det de låga räntenivåerna och de första årens eurooptimism –

som även avspeglade sig i att de sömniga finansmarknaderna under många år underskattade riskerna med vissa länders statspapper – som möjliggjorde en ohållbar ökning av både privat och offentlig konsumtion.

EN GEMENSAM RÄNTA GER MED AUTOMATIK en procyklisk effekt, det vill säga den tenderar att stimulera ekonomin i länder som befinner sig i en högkonjunktur men dämpa i dem som lider av recession. Ju högre inflationen är i ett visst land, och ju mer ekonomin behöver kylas av, desto lägre blir realräntan, och vice versa när ekonomin skulle behöva stimuleras. Detta är en inbyggd perversitet i en valutaunion.

Idag har ränteskillnaderna mellan krisländerna i eurozonens periferi och kärnländerna kring Tyskland vuxit dramatiskt. De höga räntor som krisländerna får betala för sina obligationslån – som dock sjunkit något efter ECB:s löfte att om så krävs köpa obligationer på andrahandsmarknaden i obegränsad omfattning – försvårar varje budgetsanering.

Även inom länderna har ränteskillnaderna ökat kraftigt. ”Fragmenteringen” av eurozonens kapitalmarknader har gått snabbt, och det faktum att ECB fortfarande lånar ut till alla länder till samma låga ränta innebär inte att de räntor som företag och hushåll får betala är desamma.

UTVECKLINGEN HAR GYNNAT LÄNDER MED förhållandevis god ekonomi, där räntorna blivit mycket lägre än de varit utan eurokrisen. Likviditeten i de starkare ländernas banker har fått en kraftig påfyllnad tack vare kapitalflykten från mer riskabla banker och länder.

Ånyo ett utslag av EMU:s procykliska konstruktion: Åt den som har skall varda givet. EMU bäddar för goda och onda cirklar.

Bildandet av EMU framstår alltmer som det största ekonomisk-politiska misstaget i modern tid. Delar av Europa, och speciellt eurozonens växande antal krisländer, är sedan flera år offer för en mänsklig, ekonomisk och politisk katastrof.

Allt är inte eurons fel. Men ganska mycket. En upplösning av valutaunionen är både önskvärd och sannolik.

STEFAN DE VYLDER

SOLIDARITET UTAN RÄNTA

FOTOGRAF: PETER CARLSSON

MIKAEL WIEHE UPPTÄDER PÅ SOLIDARITETSGALAN FÖR DET KRISDRABBADE GREKISKA FOLKET **LÖRDAGEN DEN 3 MAJ** KLOCKAN 15.00-22.00 PÅ **ÅSÖ GYMNASIUM** [T-SKANSTULL].

ANDRA ARTISTER ÄR ARJA SAIJONMAA, ALE MÖLLER, JENNY WRANGBORG, NIKE & RÖDA ORKESTERN, KAYA ÅLANDER, DROR FEILER MED BAND, PIERRE STRÖM, MARCELO ARAEVALO, JAN HAMMARLUND, RICHARD TURPIN, TAXIMI, FRIA PROTEATERN, STEFAN SUNDSTRÖM, JIMI T SAINT, ZARDOS, MARCELO CORTES OCH BEATRIZ PIÑEDA, TOUCH OF BLUES, ORFEAS-KÖREN.

KONFERENCIERER ÄR ALEXANDRA PASCALIDOU OCH TOMAS BOLME.

TAL AV KAJSA EKIS EKMAN OCH VASO KANDILA.

FÖRSÄLJNING AV BÖCKER, KONSTVERK [SKÄNKTA AV KONSTNÄRERNA] OCH T-TRÖJOR [MED ROBERT NYBERG-MOTIV]. SERVERING AV ENKLARE GREKISK MAT, ÖL OCH VIN.

BILJETTER, KOSTAR ENBART **100 KRONOR**, KAN DU KÖPA PÅ KAFE 44 [TJÄRHVSGATAN 46], BENGANS SKIVBUTIK [DROTTNINGGATAN 20], BENGANS SKIVBUTIK [ÖSTGÖTAGATAN 53] ELLER VIA SOLIDARITETSGALAN@NATVERKETFORGREKLAND.SE. BILJETTKASSAN PÅ ÅSÖ GYMNASIUM ÄR ÖPPEN FRÅN KLOCKAN 13.00 LÖRDAGEN DEN 3 MAJ.

ETT SÄRSKILT TACK TILL ALLOFFSET, BENGANS SKIVBUTIK, BOKFÖRLAGET ATLAS, BOKHANDELN INFO, DAGENS ETC, FRIA TIDNINGEN, GALAGO, KARNEVAL, KONST OCH FOLK, LEOPARD, LITORAPID, ORDFRONT FÖRLAG OCH PIRATFÖRLAGET SOM BISTÅR OSS PÅ OLIKA SÄTT.

ARRANGÖR: **NÄTVERKET FÖR GREKLAND** [WWW.NATVERKETFORGREKLAND.SE]

CHRISTER THEMPTANDER/MAFFIABRÖDER

SOLIDARITET 0030 ÄR ETT NYHETSBRÄV FRÅN NÄTVERKET FÖR GREKLAND SOM UTKOMMER EN GÅNG I MÅNADEN. SIGNERADE ARTIKLAR KAN INNEHÅLLA ÅSIKTER SOM NÄTVERKET FÖR GREKLAND INTE DELAR. REDAKTION: GÖSTA TORSTENSSON, STELLAN HERMANSSON, ROBERT NYBERG. MEJL: NYHETSBRÄV@NÄTVERKETFÖRGREKLAND.SE ANSVARIG UTGIVARE: SVEN BRITTON.

NÄTVERKET FÖR GREKLAND ÄR EN DEMOKRATISK, ANTIRASISTISK OCH PARTIPOLITISKT OBUNDEN ORGANISATION SOM GENOM INFORMATION OCH UTÅTRIKTAD E AKTIVITETER VERKAR FÖR SOLIDARITET MED GREKLANDS FOLK I DEN EKONOMISKA KRISEN. NÄTVERKET FÖR GREKLAND MOTSÄTTER SIG EUROPEISKA UNIONENS OCH INTERNATIONELLA VALUTAFONDENS ÅTSTRAMNINGSPOLITIK SOM FÖRDJUPAR KRISEN OCH HOTAR DEMOKRATIN.